

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERÓN, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.

Fora. 14 » trimestre.

Un número sol. 5 céntims.

Anuncis á preus convencionals.

Servey de trens pera passatjers desde 'l dia 20 de Janer

ASCENDENTS		Hora ciutat	DESCENDENTS		Hora ciutat
Pera Manresa, Mixto		7 h. 15. Matí	De Tarrassa, Tranvia		6 h. 29. Matí
» Manresa, Mixto		9 » 06. »	» Manresa, Mixto		8 » 19. »
» Zaragoza, Correo 260		11 » »	» Manresa, Exprés 251		10 » 01. »
» Tarrassa, Tranvia		12 » 24. Tde.	» Lleyda, Mixto		12 » 27. Tde.
» Lleyda, Mixto		3 » 23. »	» Tarrassa, Tranvia		1 » 38. »
» Manresa, Exprés 250		5 » 30. »	» Manresa, Mixto		3 » 19. »
» Manresa, Mixto		8 » 05. Nit	» Zaragoza, Correo 261		5 » 33. »
			» Manresa, Mixto		8 » 48. »

Sortidas de Barcelona pera Sabadell. (Hora ciutat). Dematí: 6'08, 7'58, 10'08, 11'25. Tarde: 2'07, 4'35, 7'03.

Pera tots los trens serveixen los bitllets senzills de preu reduhit, escepte 'ls següents: Expressos 251 y 250 y correu 261. Pera 'l correu 260 serveixen los bitllets senzills sols pera Lleyda; pera las estacions intermitjas sols s' expendeixen bitllets de preu ordinari. En tots los trens s' admeten passatjers de las 3 classes.

Tots los trens s' deturan en l' Apeadero de la Rambla, escepte 'ls correus.

BENVINGUDAS

Benvingut siga lo nou senyor rector á n' aquesta feligresia y siga respectada sa autoritat eclesiástica per tots los feligrèssos, siga 'l bon pastor que guihi pel camí de la virtut, pel camí del be, pel camí del amor y de la dignitat; amor y dignitat cristianas, á tots los sabadellenchs inclosos á sa jurisdicció eclesiástica y sigui exemple de tots los párrocos de son arxiprestat en la direcció de las ánimas confiadas á son cuydado.

Bella mostra ha donat ja lo Rvmt. Alsina de sapiguer conquerir los

cors cristians y patriòtics ab la repartició per son encàrrech de 500 bonos de un pá de tres lliuras pels pobres en celebració de sa entrada en possessió de la parroquia. Els cors cristians porque son primer pensament al entrar á Sabadell ha sigut pera los pobres y aquest sentiment de caritat i' hi obra de bat abat tots los cors generosos de pobres y richs, porque la caritat es filla del cel y lo Rvnt. Alsina se presenta acompanyat de la mes bella de las virtuts cristianes y dels cors patriòtics, porque fugint de la ridiculesa en boga fins are de estampar tots los escrits en llengua forastera intrusa en nostra patria, los dits bonos van escrits en llengua catalana, com corresponent estigan escrits tots los documents de nostre terra desde 'l mes insignificant al de més importancia.

Acompanyat, ó millor dit, precedit dels sentiments de Fé, Pàtria y Amor, se presenta lo nou representant de l' autoritat de la Iglesia en aquesta ciutat, sigan sempre aquestos sentiments los que l' enrotllin y los que com raigs de l' autoritat Divina s' espargixin desde 'l silló rectoral, de la trona y del altar á tots los indrets de nostre Sabadell y s' infiltrin en lo cor de tots sos habitants.

Resplandeixi la fé de nostres avis ab tot son esclat y siga infiltrada en lo cor de tots los feligresos ab lo propi llenguatge que gronxá nostre bressol y que jamay la paraula Divina vinga á nosaltres en llengua forastera.

Siga enaltida nostre patria en lo temple, en la trona y en l' altar y que jamay se menyspreuhi nostre hermós llenguatge posposantlo al llenguatge intrús; ressonin sols en sas voltas los himnes en llengua de la iglesia y en llengua catalana, puig mes llenguatges no hi caben.

Siga lo temple font d' amor al pròxim y que aqueix amor engendrant la caritat enllassi als richs ab los pobres, enllassi las associacions y entitats pera treballar totas pel be comú per la pau y germanor de Sabadell y per gloria y dignitat de nostre patria catalana.

LO CATALANISTA al donar la benvinguda al Rvnt. D. Joseph Alsina com á rector de la Parroquia de Sant Feliu se complau en esperar veurers acullit com á fill predilecte entre las publicacions d' aquesta localitat, en gracia al respecte y al amor que sempre ha demostrat á la religió de nostres avis y á las tradicions de nostra terra catalana.

*
*
*

També LO CATALANISTA se complau en donar la benvinguda al nou Jutge de 1.ª instancia don Joseph M.^a de La Torre, desitjant que com lo que anteriorment desempenyá 'l càrrech, siga espill de rectitut y justicia y esperant que procurarà identificarse ab los usos y costum de nostre terra, encare que aquesta no siga sa patria nadiua.

Siga, donchs, benvingut y que son recte procedir siga espill de justicia ahont pugan enmirallarse tots los fills de Sabadell y d' aquest partit judicial.

DE TOTOS PARTS

Los madrilenys son originals á tot serho.

He llegit la novetat del dia y apenas he tingut prou calma per agafar la cosa en sério, perquè aquesta vegada va de debó, y fins s' han redactat las bases y está nombrada la junta d' instrucció... en fi, demanin: ja tenim próxima á inaugurarse á Madrid una escola taurina ab totas las campanillas.

Allí no 's preocupan de las industrias modernas, y menos si aquestas venen de *provincias*. A Madrid hi ha tot lo que necessita una nació civilisada... ¡Industrias! ¿Que mes industria que la del timo? ¡Arts! No n' hi ha d' altre que la del toreig. En una paraula: per alguns madrilenys tot es petit; per ells tal vegada, te més valor una *navaja* d' Albacete ó un punyal de Toledo que totas las combinacions del ferro aplicadas á la industria, y ni l' Atlántich ab tota sa grandesa majestuosa pot compararse ab l' *estanque* del Retiro. Aixís ho han donat á comprendre per aquelles terras, ab motiu de la ja mal ferida Exposició de industrias, los que ostentan ab orgull jocos la condició de madrilenys, dit siga ab perdó de algunas escepcions y sens ánimo d' ofendre á determinas personas digníssimas que opinan com nosaltres, ab tot y ser d' aquella terra.

Donchs, com deyam, ja tenim en porta la célebre escola taurina.

La ensenyansa del toreig se dividirà en dos cursos: lo primer teórich y lo según práctic. Lo primer constará de quatre assignaturas: *urbanitat*, *debers socials*; *elements de història*, *nacions de geografia* etz. Lo según curs constará de *práctica en totas sas manifestacions*, com son: *gimnasia*, *equitació* y *elements del toreig á peu y á cavall*.

Ara fassin lo favor de lligar tot aixó plegat y veurer com poden ser compatibles la *urbanitat* y 'ls *debers socials* ab lo *toreig*. Suposo que 'ls autors del reglament no haurán après altra *urbanitat* que la que 's gasta en las plassas de toros, ni sabrán altres *debers socials* que 'ls de matar als pobres cavalls, aquells animals que, en mon pobre concepte, s' haurían de protegir ab energia, porque un d' ells, un tan sols, ha fet més bé á la humanitat que tots los toreros plegats... Pero més val no amohinarshi: las conviccions de la gent sensata serán tan duraderas com la anticristiana tolerancia de las autoritats, d' aquestas personas inconcebibles que van á la Iglesia al dematí y presideixen una corrida de toros á la tarde.

¡Urbanitat y *debers socials* en una cátedra de *toreig*! ¡Quin sarcasme! La *urbanitat* prohibeix lo posarse en *ridícul*; los *debers socials* manan al home que no mortifiqui á las pobres bèstias, y, ab més motiu ho exigeix, si aquestas han sigut útils á la societat. Pero, com he dit, no val la pena de pèndres la cosa en sério.

Lo que m' agradaria sentir alguna conferencia de las que deuen donar los *catedráticos* de la nova escola, porque ¿com s' ho arreglarán per

explicar alló de la història, geografia, debers socials, urbanitat y demás ciències aplicadas al art del toreig?

—Zeñores:—dirá algú d' aquells infelissos mestres—*Er* toreo es el arte más distinguio y más difícil de toos los artes. Por lo mesmo se requieren los conocimientos que yo sus daré á conocer pa que conozgais lo más prencipal é importante drento de la carrera que vais á emprender. La urbania es una ciencia que trata de la urbanización de las cosas y de las presonas com relación á nuestros semejantes, entre los que figuran los toros inclusive. Los deberes sociales son unos deberes muy fuertes y contundentes que debeis de aprender antes de salir á la plaza, pa que distinguais lo güeno de lo malo. La història sus enseñará que las fechas más importantes de la humania son aquellas en que murieron victimas del arte los presonajes más grandes del mundo, como son: Pepe-Hillo, Cúchares, Espartero y otros; y por fin, la giografia sus demostrará las líneas de los ferro-carriles que debeis de tomar para cumplir con las contratas en las plazas de España y en las del extranjero. Además por la giografia podreis saber cuando se ponga una pica en Flandes ó un par de banderillas en Pekin.

Velay demostrado en pocas palabras el por qué de las ciencias que sus van á meter en la cabeza.»

Y baix la mateixa eloqüencia seguirán las demás conferencias amañadas ab la sal d' Andalucía qu' es la única cosa notable del tereig.

Bon profit los fassin als alumns la sèrie de coneixements que van á adquirir de sos *ilustres* catedràtics per honra y gloria del espectacle nacional.

*
* *

Ja que de toreros parlém ve á propòsit una lamentable noticia.

Fa pochos dias al sortir d' un establiment públich lo noviller conegut per *Gavira* ab varis colegas, va armar-se tal escandol entre ells que tingué de pendrehi cartas la policia, de lo qual resultá aquell destre ferit gravement. Aquest fet ocorregué á Madrid á última hora de la matnada que suposo seria á l' hora que aquí acostumém á llevarnos per anar á la fàbrica ó al taller.

La cosa siguié tan sèria que, tal vegada, al publicarse aquesta crònica, l' infortunat *Gavira* haurá deixat d' existir.

Velshi aquí á lo que conduheix lo flamenquisme que, per desgracia, abunda tant á Espanya. La vida del torero porta necessariament la obligació de freqüentar certs establiments dels que 'n naixen alló que 'n diuhen *broncas*, y si be en ellas la major part de las vegadas los toreros portan la ventatja per la seva condició de gent avesada al perill, en la actualitat ha succehit tot lo contrari.

La premsa madrilenya s' ha ocupat del assumpto y las emprenen contra la policia d' una manera despiadada; y lo xocant del cas es que, havent passat la cosa á l' hora tant avansada, signés presenciati lo fet

per tanta gent. Figúrintse que entre 'ls testimonis que s' han ofert per declarar á favor del *Gavira*, hi figuran tres propietaris, tres advocats y un metje: salvo l' últim que podrà tenir ocupació justificada á l' hora qu' hem dit, pregunto: ¿D' ahont sortian los altres testimonis? Tres propietaris y tres advocats que retiran á las quatre de matinada... ¡Bonas personas! No dupto que ab tals testimonis lo jutje podrà sortir d' apuros.

Pero ¡que hi farém! Aquesta es la vida de Madrid.

Ni mes ni menos.

BERNAT.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sants d' avuy.—La conversió de Sant Pau apostol Sauló noble romà natural de Torsa home de gran ciencia y de genit actiu, sas conviccions religioses lo feren un dels més encarnissats perseguidors de lo cristianisme naixent, però cridat per Cristo é il·luminat per sa gracia se convertí en lo més actiu propagador de la religió de Jesucrist. Santa Elvira verge y martir; Sant Anwenias que batejá á Sant Pau; Sant Proverte bisbe y Sant Donat y Sabi martres.

La missa en honor de Sant Pau.

La Epistola es del cap. IX dels fetes dels apostols.

Lo Evangeli es del cap XIX de Sant Mateu.

Parroquia de S. Feliu.—Avuy á las tres de la tarde ab lo ceremonial de costum pendrà possessió d' aquesta parroquia lo nou Sr. Rector Rnt. D. Joseph Alsina. En non de dit senyor se comvida á tots los feligresos á tant solemne acte. Després se distribuirán 500 pans de tres lliuras als pobres d' aquesta localitat mitjansant presentació d' un bono á la Rectoria.

Missas; á dos quarts de vuyt al SS. Joan per Gorina Borrell, al Carme per Eusebi Verdiell y á las vuyt per una persona devota.

Parroquia de la Concepció.—A las sis missa á intenció d' una persona devota, á las set missa en honor de Sant Pau á intenció d' una familia devota: durant la missa se farà la novena en honor del Sant Apostol continuant los demés dias á la mateixa hora.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 23.

Defuncions: Hipólit Blanch Rovira, solter, 54 anys. — Gabriel Monrós Serrano 2 anys y mitj. — Vicents Ferrado Mañé, casat, 58 anys. — Bartomeu Peig Morral, casat, 58 anys.

Naixements: Pere Clusa Bachs.

CAIXA D' ESTALVIS DE SABADELL

Han ingressat ab fetxa d' aquest dia 4513 pessetas, procedents de 435 imposicions, essent 7 lo número de nous imponents.

S' han retornat 6.698'16 ptas á petició de 59 interessats.

Sabadell 23 Janer de 1898.—Lo Director, Pau Gambús.

NOVAS

Avants d'ahir al matí, cridats per lo senyor Alcalde, se reuniren en l'Ajuntament representants de *La Gremial, Foment Mercantil, Industrial y Agrícola, Ateneo Sabadellés, Centre Catalá, Centro Industrial, Circol Sabadellés, Circol Eedernl, Cooperativa Sabadellense, Associació de Católichs, Academia Católica, Circol Tradicionalista, Casino Republicá, Centro Sabadellés* (Gelats), *Club Velocipédich y Joventut Desheredada*.

L'objecte de la reunió, segons digué 'l senyor Alcalde, era interessar á ditas societats pera que prenguessin part en una qüestació pública que tracta de fer l'Ajuntament ab lo fi de recaudar fondos pera 'ls pobres de nostra ciutat. Com l'idea exposada per lo senyor Planas semblava indicar la forma d'una cabalgata pera verificar la referida qüestació, la Academia de Bellas Arts va oferirse al senyor Alcalde pera tot quant se referís á la part artística de la mateixa.

Enterats los representants de las societats assistents al acte, quedaren en comunicar á las Juntas respectivas la idea de la Comissió de Beneficencia Municipal, pera que acordessin lo mes convenient y reunir-se novament lo vinent dimars en lo mateix lloch y hora pera pendrer acorts en forma respecte al caritatiu plan del Ajuntament.

S'ha concedit á Salvador Tarrida y Rius, resident en aquesta ciutat, pare del reservista Joseph Tarrida, la pensió de dos rals diaris.

Avuy á la tarde tindrà lloch la sessió del Municipi cas que compareixin suficient nombre de concejals pera celebrar-la de primera convocatòria.

Com estava anunciat, tingué lloch diumenge passat en l'Associació de Católichs, la vetllada literaria-musical en obsequi al Rvt. P. Fray Manuel M. de Lacalle.

Ocupada la presidencia d'honor per lo Rvt. Dominich, lo Rvt. Rector de la Purísima y lo Rvt. Rector de las Escuelas Pias, acompanyats del president de l'Associació y demás individus de la Junta y varis Rvts. PP. Escolapis y sacerdots, se comensá la sessió ab la oració de reglament y un petit discurs del president en lo qual, després d'escusar la falta d'assistencia del mestre compositor Rvt. Miquel Ferrer, saludá al P. Lacalle, alabant son zel apostólich del qual se prometé lo Sr. Casanovas abundants fruits per l'Associació.

Llegiren poesias los senyors sócis Criach, Serra y lo Rvt. P. Capdevila després d'una poesia dedicada al P. Lacalle rositá un rengle de cantars dels de sa cullita, quins foren acullits ab grans riallas y picaments de mans.

La part musical quedá concretada á várias pessas al piano executa das admirablement per lo senyor Lluís Batlleuvel, qui pogué lluhir sas bonas cualitats, per cert molt modestament amagadas, de inteligent pianista, ab un magnífich piano de cúa.

Tots los trevalls literaris que 's llegiren, menys los cantars del P. Capdevila, foren en castellá y dedicats á alabar las qualitats oratorias y zel apostólich del P. Lacalle, quin renunciá tals alabansas ab un llarch y arrodonit discurs.

Feu lo discurs de gracias lo Rvt. Gumbert, rector de la Purísima, parlant son llenguatge ras y catalá brollant del cor y recomenant la perseverancia en las virtuts cristianas que ab tanta eloquencia los havia predicat lo P. Lacalle en sas conferencias.

Segueixen las representacions de *Aquí va á haber algo gordo* en lo teatro de Euterpe, que ha caygut en grácia del públich y s' aguanta perfectament en lo programa.

La Tonta de Capirote es una obra pesada é inverossimil apesar de veureshi rasgos que denotan lo talent de 'n Jackson Veyan. Hi estigué discreta y treballadora la Srta. Coello, bé los Srs. Barrenechea y Espí y regular los demés. La obra no fou del agrado del públich.

També ab los *Cuadros Disolventes* pot contar la empresa per formar lo programa, qu' agradan molt per sa varietat. Tant sols lo Sr. Alarcon quan encarreguí alguna grossa de *cauplets* que 'ls hi donguin no tant usats com los que canta y que 'ns diguin alguna cosa més.

La entrada molt escassa.

Persistim en recomanar á la direcció ó empresa ó qui sigui, y en últim cas ho preguém á la autoritat, que procurin que la funció no acabi mes tart de las dotze que tot lo que passa d' aquesta hora es un abús.

Nostres valents companys, los catalanistas de la *Costa de Llevant*, han obert una suscripció pera aliviar á las víctimas dels últims aiguats de Tordera y altres punts d' aquella comarca.

Es digne d' aplauso la conducta dels catalanistas de la *Costa de Llevant*.

Los balls que tingueren lloch lo diúmenge passat en lo teatro Cervantes, en celebració de la festa major del vehí poble de Creu-alta, se vegeren molt concorreguts.

La orquesta *Fatxendas*, encarregada dels programas, estigué molt acertada en los numerosos y variats balls que executá.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

TELEGRAMAS

Madrid, 24, 9 m.—Un telégrama de Londres diu que l' eminent pianista y compositor català Isaac Albeniz està malalt de molta gravetat.

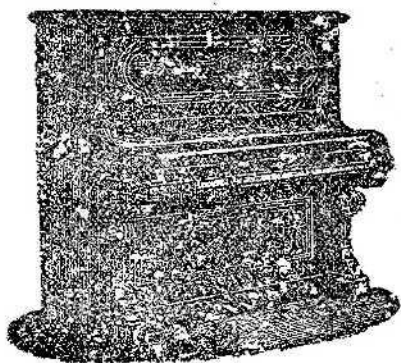
Los carlins afirmen que apesar de lo dit per alguns diaris, no tindran reunió fins que 's rebin instruccions de Venecia. Llavors hi haurà reunió magna pera acordar la conducta qu' han de seguir en las vinentas eleccions sens apartarse lo mes minim de las ordres de son jefe. Las personas manadas no poden fer altra cosa.

Madrid, 24, 6 t.—L' «Heraldo» ha rebut un telégrama de Washington dihent qu' allí regnan impressions favorables á nostres assumptos en Cuba.

Regna carencia absoluta de noticias telegráficas. Los circols polítics se troban per complet desanimats sens dupte á causa de la festa de Palau. En los ministeris d' Ultra-mar y Guerra no s' ha rebut cap noticia oficial.

CAMBIS

Londres á 90 dias fetxa	33'25 d.
» á la vista.	33'63 p.
Paris. » » »	33'25

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde 150 duros y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi han 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

L' establiment de litografia, impremta y grabats de

===== **M. BROSSA** =====

s' ha traslladat en lo CARRER DE S. JOSEPH, 7.

Teatro Principal.— Està en venda un dels millors palcos del 1.er pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes detalls.

Pianos. — Afinacions y reparacions

E. LLADO

===== **Calderón, 18. — Sabadell** =====

Impremta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL